

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Біла Церква, 23-24 березня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 176 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор, ректор БНАУ.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи БНАУ.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, декан соціально-гуманітарного факультету БНАУ.

Ігнатенко В.Д., канд. пед. наук, доцент, зав. кафедри романо-германської філології та перекладу БНАУ.

Цвид-Гром О.П., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри іноземних мов БНАУ.

Боньковський О.А., начальник відділу зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності БНАУ.

Любимова Ю.С., канд. філол. наук, доцент, директор Інституту Конфуція КНЛУ.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ.

Збірник містить матеріали учасників IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Ігнатенко В.Д. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЙ ПЕРЕКЛАДУ.....	7
Михайленко О.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ НАПРЯМ	9
Тарасюк А.М. RENDERING STYLISTIC PECULIARITIES OF SYNTACTIC CONSRUCTIONS IN JANE AUSTEN'S PROSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS.....	11
Береговенко Н.С. СУБ'ЄКТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ В СЕРЕДНЬО-АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДЕЙ» ДЖЕФФРІ ЧОСЕРА).....	15
Глінкін А.С., Федоряка Л.Д. ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОР В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ Ф.С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ».....	18
Пилипенко І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ	21
Гулісва Д. О., Байдалова Д. О. ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНІ І ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ ОДИНИЦІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	23
Sovhar O.M. ON SPECIFICS OF MILITARY INTERPRETERS/TRANSLATORS TRAINING.....	27
Демченко Н.С. НЕОЛОГІЗМИ: ВПЛИВ НОВИХ СЛІВ НА МОВУ.....	30
Чернищук Ю.І. ФРАЗЕОЛОГІЗМ У СУЧАСНОМУ МОВЛЕННЄВМУ ПРОСТОРІ.....	33
Захарова Н.О. МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ В АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	35
Філінський В.Ю. НЕОЛОГІЗМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	38

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур

в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Цвид-Гром О.П. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ....	41
Sovhar H. THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR GLOBALIZATION OF EDUCATION.....	43
Мельник Л.М., Грек І.М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ФІЛОСОФІЯ».....	45
Ордіна Л.Л. СОЦІОКУЛЬТУРНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА-ПЕРЕКЛАДАЧА ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	47
Мельченко О.В. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	49
Gronier T. L'ENSEIGNEMENT D'UNE LANGUE VIVANTE : APPROCHE INTERDISCIPLINAIRE.....	52
Майер Н.В. ШЛЯХИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.....	55
Марчук В.В., Хом'як О. А. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ РІЗНИХ ВИДІВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ.....	57

Резнік В.Г., Носенко М.М. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	59
Перова О.С., Гулієва Д.О. ПОЛІЛІНГВІЗМ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	61
Duchenko A.V. PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE ACADEMIC GROUP REGARDING THE FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE ENGLISH TEACHERS.....	63
Рейда О.А. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	65
Столбецька С.Б. КОНТЕКСТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	68
Саливоненко А. О. КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА В КИТАЇ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	70
Біліченко А.М. ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	72
Врубель Г.Ф. ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ ПІДХОДІВ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	75
Камінська С.В. КОГНІТИВНО-ГНОСТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ....	78
Бойко Г.А. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	80
Хомчук О.П. ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІСІ.....	81
Духняк І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	83
Грищенко І.В., Арістова Н.О. УВЕДЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО.....	87
Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти	
Молошна М.С., Гулієва Д.О. ДІАЛЕКТИЗМ ЯК АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦЯМИ.....	89
Карпенко С.Д. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАЗКОЗНАВСТВА.....	91
Линчак І.М. МОВА-ПОСЕРЕДНИК ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ УМІ.....	93
Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні	
Ковальчук І.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІТ ПРАВА.....	96
Бровко Н.І. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	98

РЄЗНІК В.Г., ст. викладач кафедри іноземних мов

НОСЕНКО М.М., ст. викладач кафедри іноземних мов

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Когнітивний підхід у системі методичних підходів та концепцій навчання іноземних мов є базовим для формування необхідного рівня іншомовної комунікативної компетенції. Питання про те, які когнітивні процеси лежать в основі навчання іноземної мови, є предметом різноманітних підходів і досліджень. Навчання, що спирається і враховує комплекс пізнавальних процесів, сприяє розвитку мовленнєвих здібностей студентів, зокрема, сприяє свідомому оволодінню ними іншомовною лексикою.

Ключові слова: когнітивний підхід, когнітивні стратегії, лексична компетенція, пізнавальні процеси

Вплив соціальних, політичних, економічних, психолого-педагогічних, культурологічних факторів на систему лінгвістичної освіти у ЗВО на сьогоднішній день викликає гостру необхідність у розробці новітніх методичних підходів, що сприяють, як максимальному розвитку інтелектуального та професійного потенціалу студентів, так й формуванню їхньої міжкультурної комунікативної компетенції у якості потенційного учасника міжкультурного спілкування.

Когнітивний підхід у системі методичних підходів та концепцій навчання іноземних мов є базовим для формування необхідного рівня іншомовної комунікативної компетенції, що враховує мовленнєву, соціокультурну, компенсаторну, навчально-пізнавальну компетенції. Формування названих компетенцій сприяє підвищенню продуктивності навчання німецької мови майбутніх перекладачів, забезпечуючи його цілісність завдяки активізації та розвитку когнітивних процесів у студентів (сприйняття, уваги, здатності до репрезентації знань, пам'яті, мислення тощо). Навчання, що спирається і враховує комплекс пізнавальних процесів, сприяє розвитку мовленнєвих здібностей студентів та актуалізацію їхнього особистісного потенціалу. Проте досягнення рівня сформованості лексичних навичок є можливим за умов розробки та використання конкретної моделі навчання [3].

Когнітивна модель навчання лексичному аспекту німецької мови є багаторівневою, поліструктурною й поліфункціональною єдністю. Ця єдність забезпечується механізмом взаємодії інваріантних компонентів, серед яких можна назвати наступні: цільовий, змістовний, процесуально-управлінський, результативний. Кожен із них, залишаючись елементом цілісності, має власне змістовне наповнення та функціональну своєрідність, зумовлене свідомим оволодінням іншомовною лексикою [6].

Під німецькомовною лексичною компетентністю майбутніх філологів-перекладачів ми розуміємо комплексну характеристику особистості майбутнього

спеціаліста, яка включає: знання загально прийнятої, спеціалізованої (аграрної) лексики; стійкі термінологічні звороти; професійні ідіоми; скорочення та акроніми, що використовуються в діловому мовленні; термінологічні неологізми, що відображають сучасні трансформації у сфері аграрних наук; числові та формальні показники, перетворені в словесні вирази; соціокультурні норми ділового спілкування; уміння та навички практичного використання німецької професійної лексики в умовах навчально-професійної іншомовної діяльності; здатність розуміти, свідомо відтворювати та самостійно виробляти професійно-орієнтовані вислови аграрної спрямованості з використанням усіх досліджуваних мовних засобів [2].

Когнітивний підхід має вузький фокус і скерований на виконання певних мовних завдань: використання фонового знання або контекстуальних ключів для визначення значення незнайомих слів; створення списків тематично пов'язаних слів з метою їх групування і швидшого запам'ятовування тощо [1]. Когнітивні стратегії тісно пов'язані з когнітивним підходом до навчання студентів іншомовної лексики і використовуються для переробки, зберігання і відтворення лексичної інформації, для аналізу, синтезу або трансформації навчальних матеріалів[4]. Когнітивний підхід до формування німецькомовної лексичної компетенції покликаний допомогти студентам здійснювати операції з аналізу лінгвістичної інформації, диференціації мовних явищ, узагальнення правил вживання певних структур або зразків мовлення, визначення позитивних і негативних можливостей інтерференції в умовах одночасного оволодіння лексичним складом кількох іноземних мов. Вивчення аграрної термінологічної лексики у межах когнітивного підходу рекомендується з використанням таких прийомів як лінгвістичні екскурси й паралелі, аналіз різних трактувань значення терміна, логічне оперування аграрними поняттями і категоріями, виявлення зв'язків і залежностей між термінологічними одиницями різних мов [4].

Список використаних джерел

1. Білоножка Н.Є . Стратегія як одна з основних категорій методики навчання іноземних мов // Вісник КНЛУ. Серія: Педагогіка та психологія. – 2004. – Випуск 7. – С. 33.
2. Боднар С. В. Когнітивний підхід до формування англomовної лексичної компетентності студентів економічних спеціальностей. Наука і освіта. 2014. № 10. С. 34–37.
3. Борщовецька В. Д. Когнітивний аспект навчання іншомовної економічної лексики. Теоретичні питання освіти та виховання. Київ: Вид. центр КНЛУ. 2000. №9. С. 11–13.
4. Борщовецька В. Д., Семенчук Ю. О. Використання навчальних стратегій для оволодіння іншомовною лексикою // Іноземні мови. - 2009. - № 2. - С. 19-23.
5. Шандра Н. А. Розвиток когнітивних навичок у процесі формування іншомовної лексичної компетентності майбутніх ІТ-фахівців. Наукові записки: збірник наукових праць. Серія: Педагогіка. Тернопіль : Тернопільський педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2018. Вип. 2. С. 94–100.
6. Hufeisen, Britta; Riemer, Claudia: „Spracherwerb und Sprachenlernen.“ In: Krumm, Hans-Jürgen; Fandrych, Christian; Hufeisen, Britta; Riemer, Claudia (Hrsg.): *Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein internationales Handbuch.* (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft/HSK) Berlin/New York: de Gruyter, 2010, Bd. 1, 738–753.